

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/73/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522200867
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8522200867.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. deti H. Q., nar. XX.X.XXXX a I. Q., nar. XX.XX.XXXX, obe trvale bytom C. XXXX/XXX, G. U., zast. kolíznym opatrovníkom Mestom Stará Ľubovňa, dieťa rodičov: matky - I. Q., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XXX, G. U., t.č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Prešov a otca - neuvedený, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, za účasti starej matky H. Q., nar.X.X.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XXX, G. U. a Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa, Obrancov mieru 18, Stará Ľubovňa, v konaní o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

I. Súd zveruje maloleté deti H. Q., nar. XX.X.XXXX a mal. I. Q., nar. XX.XX.XXXX, obe trvale bytom C. č. XXX do náhradnej osobnej starostlivosti ich starej matky H. Q., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. č. XXX, ktorá je povinná vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok má iba v bežných veciach.

II. Súd z a v ä z u j e matku maloletých detí I. Q., nar. XX.X.XXXX prispievať na výživu maloletej H. Q. a mal. I. Q. mesačne sumou 30% zo sumy životného minima pre nepľnoleté, nezaopatrené dieťa, a to vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ- Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa podal na tunajší súd návrh na zverenie mal. detí H. Q. a I. Q. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky H. Q.. Podaný návrh odôvodnil tým, že dňa 20.05.2022 Okresné riaditeľstvo policajného zboru, odbor poriadkovej polície, obvodné oddelenie PZ v Starej Ľubovni zaslalo tunajšiemu úradu upovedomenie o zadržaní a obmedzení osobnej slobody matky I. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, G. U. pre podozrenie z napadnutia mal. I. Q.. Mal. dieťa utrhlo úder päšťou ruky spredu do oblasti tváre, následkom čoho začala maloletá I. plakať, krváčať z nosa a opakovane zvracať. Ľubovnianska nemocnica v doručenej žiadosti o prešetrenie situácie uviedla, že pri príjme 20.05.2022 o 2:50 bolo dieťa hygienicky zanedbané - špinavá pokožka, v plienkovej oblasti červená, podráždená, prerastené nechty zanesené špinou. Dieťa bolo pri plnom vedomí, plakalo, krvácalo z nosa, orientačne neurologicky sa javilo v norme, na urgentnom príjme bolo zaznamenané vracanie. Hospitalizácia dieťaťa bola nevyhnutná a následne mu boli zabezpečené základné vyšetrenia a zobrazovacie CT vyšetrenie hlavy, kde bola popísaná dvojnásobná zlomenina lebečnej kosti vľavo, bez zreteľných traumatických zmien mozgu. Dňa 23.05.2022 ORPZ v Starej Ľubovni informovalo o tom, že matka mal. detí bola vzatá do väzby.

Domácnosť mal. detí Q. pozostáva z dvoch izieb. V prvej izbe sa nachádza rozťahovací gauč, na ktorom spí pani H. s mal. I. a mal. H.. V miestnosti sa nachádza piecka na tuhé palivo, ktorá slúži na prípravu stravy, kuchynská linka, chladnička s mrazničkou, skrinky na potraviny a oblečenie. V druhej miestnosti sú dve postele a dva rozťahovacie gauče. Nachádza sa tu obývací stena, v ktorej je pekne vyskladané oblečenie pre maloleté deti, plienky a hygienické potreby. Na stene sa nachádza televízor. Na zemi je linoleum. Hygiena domácnosti bola počas sociálneho šetrenia na primeranej úrovni. WC je suché a na osobnú hygienu využívajú plastovú vaničku. Manžel pani H. Q. je nebohý. Pani H. Q. boli na základe rozsudku Okresného súdu v Starej Ľubovni 2P/11/2022 zo dňa 11.05.2022, rozhodnutie ešte nenadobudlo právoplatnosť, zverené do NOS štyri synove deti (otec mal. detí N. Q. je vo VTOS a matka mal. detí I. I. je pozbavená spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu). Pani H. Q. zabezpečuje starostlivosť ešte svojim štyrom nepĺnoletým deťom. Finančný príjem rodiny pozostáva z prídavku na sedem detí vo výške 181,16 €, náhradného výživného v sume 209,07 €, rodičovského príspevku v sume 280,00 € a taktiež príjem tvorí opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti vo výške 796,80 €.

Tunajší úrad podal Okresnému súdu Stará Ľubovňa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletých detí rodičov I. Q. do dočasnej starostlivosti ich starej matky H. Q.. Súd tomuto návrhu vyhovel a Uznesením č.k. 4P/66/2022 - 19 zo dňa 25.05.2022 dočasne zveril mal. H. Q., nar. XX.XX.XXXX a mal. I. Q., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti H. Q.. Stará matka H. Q. riadne zabezpečuje starostlivosť mal. H. od vydania uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia a mal. I. od 31.05.2022, kedy bola prepustená z nemocnice. Stará matka bola v kontakte s nemocnicou počas hospitalizácie, zaujíma sa o jej zdravotný stav, navštevovala maloletú, opakovane priniesla plienky.

Ošetrojúca lekárka MUDr. Chabová v telefonickom hovore dňa 13.06.2022 uviedla, že stará matka H. Q. chodí s mal. deťmi do ambulancie podľa odporúčania. Spolupráca je na dobrej úrovni. Pani H. doložila prepúšťaciu správu mal. I. z nemocnice. S maloletou I. absolvovala poradňu. Mal. dieťa prichádza na ošetrovanie v sprievode starej matky upravené, čisto oblečené.

Tunajší úrad vykonal dňa 14.06.2022 opakovane sociálne šetrenie v domácnosti maloletých detí. V čase šetrenia bola v domácnosti prítomná stará matka H. Q. a obe mal. deti. Hygiena domácnosti v čase sociálneho šetrenia bola na postačujúcej úrovni. Hygiena tela i oblečenia maloletej H. a mal. I. bola v poriadku, na deťoch nebol badať známky zanedbávania. V domácnosti sa nachádzalo dostatočné množstvo zásob jedla, plienok, hygienických potrieb. Mal. deti majú dostatok čistého oblečenia primeraného ich veku a počasiu. Mal. I. pokojne spinkala na posteli. Mal. H. sa túlila k starej matke a jedla chlieb so salámou. Pani H. v rozhovore uviedla, že bola pre mal. I. v nemocnici dňa 31.05.2022. Na nasledujúci deň s maloletou navštívila ošetrojúcu lekárku MUDr. Chabovú a doručila aj prepúšťaciu správu z nemocnice. Pani H. tiež uviedla, že deti sú zdravé, stará sa o ne a aj naďalej sa o ne chce starať. S matkou maloletých detí je v telefonickom kontakte, údajne I. volá domov.

Okresné riaditeľstvo PZ v Starej Ľubovni zaslalo dňa 14.06.2022 tunajšiemu úradu upovedomenie o vznesení obvinenia I. Q. pre zločin Ublíženie na zdraví.

Na základe informácií v spisovej dokumentácii pani H. vyplýva, že riadne zabezpečuje starostlivosť svojim mal. deťom. Mesto Stará Ľubovňa aktuálne nevedelo voči rodine žiadne priestupkové konanie, nezaznamenávajúme žiadne sociálne problémy v rodine a ani nedostatky v poskytovaní starostlivosti o vlastné deti pani H. Q..

Pani H. Q. absolvovala dňa 24.05.2022 psychologické poradenstvo na tunajšom referáte PPS a doložila doklad od ošetrojúcej lekárky o spôsobilosti zabezpečovať starostlivosť mal. deťom.

Vzhľadom na vyššie uvedené vyplýva, že aktuálne existuje prekážka na strane rodiča I. Q., ktorá jej bráni zabezpečovať svojim maloletým deťom osobnú starostlivosť. V najlepšom záujme maloletých detí je predísť vyňatiu z rodinného prostredia a zabezpečiť pre dieťa náhradnú starostlivosť.

2. Súd uznesením č. k.4P/73/2022 ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka Mesto Stará Ľubovňa.

3. Súd doručil účastníkom poučenia o ich procesných právach a povinnostiach, spolu s návrhom na vyjadrenie a vo veci vytýčil pojednávanie.

4. Dňa 7.7.2022 bola súdu doručená správa ÚPSVaR v Starej Ľubovni z prešetrenia pomerov na strane mal. detí, z ktorej vyplýva, že maloleté deti H. a I. Q. sú aktuálne na základe uznesenia Okresného súdu v Starej Ľubovni 4P/66/2022 o neodkladnom opatrení zo dňa 25.05.2022 dočasne zverené do starostlivosti starej matky H. Q.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.06.2022. Stará matka H. Q. riadne zabezpečuje starostlivosť mal. H. od vydania uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia a mal. I. od 31.05.2022, kedy bola prepustená z nemocnice. Stará matka bola v kontakte s nemocnicou

počas hospitalizácie, zaujímala sa o jej zdravotný stav, navštevovala maloletú, opakovane priniesla plienky.

Domácnosť mal. detí pozostáva z dvoch izieb. V prvej izbe sa nachádza rozťahovací gauč, na ktorom spí stará matka pani H. s mal. I. a mal. H.. V miestnosti sa nachádza piecka na tuhé palivo, ktorá slúži na prípravu stravy, kuchynská linka, chladnička s mrazničkou, skrinky na potraviny a oblečenie. V druhej miestnosti sú dve postele a dva rozťahovacie gauče. Nachádza sa tu obývací stena, v ktorej je pekne vyskladané oblečenie pre maloleté deti, plienky a hygienické potreby. Na stene je televízor. Na zemi je linoleum. Tunajší úrad vykonal dňa 14.06.2022 opakovane sociálne šetrenie v domácnosti maloletých detí. V čase šetrenia bola v domácnosti prítomná stará matka H. Q. a obe mal. deti. Hygiena domácnosti v čase sociálneho šetrenia bola na postačujúcej úrovni. Hygiena tela i oblečenia maloletej H. a mal. I. bola v poriadku, na deťoch nebol badať známky zanedbávania. Domácnosť nemá kúpeľňu, WC majú suché a na osobnú hygienu využívajú plastovú vaničku. V domácnosti sa nachádzalo dostatočné množstvo zásob jedla, plienok, hygienických potrieb. Mal. deti majú dostatok čistého oblečenia primeraného ich veku a počasiu. Stará matka bola pre mal. I. v nemocnici dňa 31.05.2022. Na nasledujúci deň s maloletou navštívila ošetrujúcu lekárku MUDr. Chabovú a doručila aj prepúšťaciu správu z nemocnice.

Maloleté deti H. a I. od narodenia bývajú v spoločnej domácnosti starej matky, ktorá pozná ich potreby a maloleté deti sú na starú matku citovo naviazané. Pani Q. ešte pred nástupom jej dcéry I. na VTOS pomáhala so zabezpečovaním starostlivosti o svoje vnúčatá v čase, keď bola jej dcéra mimo domu. Pani H. Q. zabezpečuje ešte sama starostlivosť svojim trom maloletým deťom, jej manžel v septembri 2019 zomrel.

Ošetrujúcou lekárkou mal. detí je MUDr. Chabová, ktorá v telefonickom hovore dňa 13.06.2022 neuvádzala zanedbávanie zdravotnej starostlivosti. Mal. deti majú absolvované všetky potrebné očkovania a preventívne prehliadky. Spolupráca so starou matkou je na dobrej úrovni, pani H. Q. rešpektuje predpísanú liečbu a vie odhadnúť potrebu návštevy lekára. Pani H. doložila prepúšťaciu správu mal. I. z nemocnice. S maloletou I. absolvovala poradňu. Mal. dieťa prichádza na ošetrovanie v sprievode starej matky upravené, čisto oblečené.

Pani H. Q. boli na základe rozsudku Okresného súdu v Starej Ľubovni 2P/11/2022 zo dňa 11.05.2022, zverené do NOS štyri synove deti (otec mal. detí N. Q. je vo VTOS a matka mal. detí I. I. je pozbavená spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu). Pani H. Q. zabezpečuje starostlivosť ešte svojim štyrom neploletým deťom. Finančný príjem rodiny pozostáva z prídavku na sedem detí vo výške 181,16 €, náhradného výživného v sume 209,07 €, rodičovského príspevku v sume 280,00 € a taktiež príjem tvorí opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti vo výške 796,80 €.

Oddelenie SPOD a SK tunajšieho úradu aktuálne vykonáva v rodine mal. H. Q. a I. Q. opatrenia zamerané na ochranu mal. dieťaťa, starostlivosť starej matky je zo strany tunajšieho úradu priebežne monitorovaná. Tunajší úrad na uľahčenie zabezpečovania náhradnej rodinnej starostlivosti pre tieto maloleté deti formou odporúčania zapojilo do spolupráce s rodinou Centrum pre deti a rodiny Spišská Belá, ktoré vykonáva opatrenia terénou formou.

5. Matka sa na pojednávanie nedostavila, predvolanie mala riadne a včas vykázané, vo veci bola vypočutá dožiadaným súdom, a preto súd vo veci pojednával v jej neprítomnosti v zmysle ust. § 180 CSP a 33CMP.

6. Na pojednávaní stará matka uviedla, že s podaným návrhom súhlasí a teda súhlasí, aby mal. deti H. a I. Q. boli zverené do jej náhradnej osobnej starostlivosti. O tieto deti sa aj toho času riadne stará a v starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Okrem týchto dvoch mal. detí má v náhradnej starostlivosti aj štyri deti svojho syna, ktorý je tiež vo výkone trestu. Má ešte svoje tri mal. deti vo veku 16,14 a 13 rokov. Aj napriek tomu zvláda túto starostlivosť, nie sú s deťmi žiadne problémy, deti v škole nemajú ani žiadne vymeškané vyučovacie hodiny, čiže sa cíti byť spôsobilá na to, aby týmto deťom zabezpečila riadnu starostlivosť. Taktiež je si vedomá toho, že budú realizované priebežné šetrenia ÚPSVa R týkajúce sa zabezpečovania starostlivosti o deti z jej strany.

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že na základe ich šetrení a poznatkov sú toho názoru, že stará matka H. Q. je vhodnou osobou na zabezpečovanie náhradnej osobnej starostlivosti mal. deťom.

8. Zástupca Okresnej prokuratúry uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie aj s poukazom na výsluch pani H. Q. majú za to, že je vhodné zveriť deti práve jej ako blízkej príbuznej. Sú splnené podmienky, či už zdravotného stavu ako aj bytové podmienky, atď, osobnostné, mravné na to, aby jej

boli deti zverené a aby sa o nich starala. Navrhli, aby súd návrhu ÚPSVa R v Starej Ľubovni vyhovel a zveril deti do náhradnej osobnej starostlivosti pani H. Q..

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom starej matky, kolízneho opatrovníka, zástupcu OP, oboznámil sa so zápisnicou o výsluchu matky pred dožiadaným Okresným súdom v Prešove, listinnými dôkazmi doloženými do spisu a zistil, že skutkový stav zodpovedá stavu tak, ako je horeuvedené.

10. Súdu bola doručená správa ÚPSVa R v Starej Ľubovni /čl. 23/, z ktorej vyplýva zrealizovanie šetrenia pomerov na strane mal. detí, z ktorej vyplývajú skutočnosti uvádzané starou matkou a kolíznym opatrovníkom na pojednávaní, ako aj skutočnosti vyplývajúce z podaného návrhu.

11. Ďalej bola doručená správa Mesta Stará Ľubovňa /čl.26/ z ktorej vyplýva, že počas opakovaných sociálnych šetrení v domácnosti nebolo zaznamenané zanedbávanie starostlivosti o maloleté deti, deti mali nachystané jedlo aj dostatok primeraného ošatenia. Stará matka rešpektuje usmernenia sociálnych pracovníkov a detskej lekárky, chodí s deťmi (svojimi vlastnými, ale aj vnúčatami) na potrebné vyšetrenia a preventívne prehliadky. Nemajú žiadne hlásenia ani zo školy. Mesto neriešilo voči menovanej starej matke, H. Q. žiadne priestupkové konanie. Hoci si uvedomujú riziká preťaženia pani Q. z dôvodu, že sa stará o toľko detí, aktuálne sa však javí zverenie maloletej H. a I. ako najlepšie riešenie v záujme maloletých detí.

12. Zo správy MUDr. Tetyany Derbak zo dňa 24.5.2022 vyplýva, že stará matka je zdravotne spôsobilá zabezpečovať starostlivosť o mal. deti.

13. Matka mal. detí bola vypočutá prostredníctvom dožiadaného Okresného súdu Prešov. Z doručenej zápisnice o výsluchu vyplýva, že matka súhlasí so zverením mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke. Zároveň uviedla, že má ďalšie vyživovacie povinnosti k mal. Y.. Zatiaľ nie je pracovne zaradená a nikde nepracovala, poberala len rodičovský príspevok a rodinné prídavky. Nevlastní žiaden majetok, pojednávania sa nezúčastní, súhlasí aby sa konalo v jej neprítomnosti.

Na základe uvedeného súd právne uzatvára:

14. Podľa § 44 ods. 3 písm. a/ Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"). Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť na náhradnej osobnej starostlivosti prarodič, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia., osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať

jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazovali tejto osobe, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

Podľa ods. 9 cit. zákonného ustanovenia súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Právne posúdenie vecí:

18. Predmetom konania je zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti /NOS/.

Dieťa možno zveriť do NOS len vtedy, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa. Výber najvhodnejšej formy náhradnej starostlivosti závisí od okolností konkrétneho dieťaťa, pričom je potrebné dobre zvážiť výhody a nevýhody každej z foriem náhradnej starostlivosti. Zásadne ale platí, že prednosť pred ostatnými formami má náhradná osobná starostlivosť, pretože najvýraznejším spôsobom ochraňuje právo dieťaťa na zachovanie jeho totožnosti a rodinných záväzkov. Právnym následkom nariadenia NOS je, že rodičia sa nemôžu o svoje dieťa osobne starať a túto starostlivosť zabezpečuje osoba, ktorej bolo dieťa rozhodnutím zverené. Rodičia však naďalej zostávajú zákonnými zástupcami svojho dieťaťa a im patrí aj správa jeho majetku v iných než bežných veciach. V prípade posudzovania splnenia podmienok pre nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti berie súd

do úvahy len dve skutočnosti : záujem mal. dieťaťa a to, či sa žiadny rodič naozaj nemôže alebo nechce o svoje dieťa starať. Rodičom ostáva nedotknutá povinnosť vyživovať svoje dieťa, teda vyživovacia povinnosť rodičov zverením do NOS nezaniká a trvá naďalej.

19. Maloleté deti H. Q. a I. Q. sú v dočasnej starostlivosti starej matky na základe uznesenia o neodkladnom opatrení č.k. 4P 66/2022 zo dňa 25.05.2022 z toho dôvodu, že matka bola Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 2Tp/15/2022-37 zo dňa 23.5.2022 vzatá do väzby, ktorá sa vykonáva v ÚVV a ÚVTOS Prešov. Otec mal. detí v rodnom liste nie je uvedený.

V zabezpečovaní náhradnej starostlivosti zo strany starej matky doposiaľ neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by nasvedčovali tomu, že túto starostlivosť nezvláda.

20. Pokiaľ ide o výšku výživného, súd poukazuje na to, že zverením mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti vyživovacia povinnosť rodiča nezaniká. Tiež poukazuje na to, že príjmy matky a otca mal. detí sú na minimálnej úrovni, avšak v zmysle ust. § 62 ods. 3 zákona o rodine je každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima pre neploleté, nezaopatrené dieťa a na túto minimálnu výšku výživného súd zaviazal matku tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Táto suma sa každý rok k 1. júlu mení, z čoho vyplýva, že dochádza aj k zmene výšky minimálneho výživného. Stanovená minimálna výška výživného od 01.07.2022 činí sumu 32,11eur mesačne.

21. S poukazom na vykonané dokazovanie a cit. zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke, ktorá im už zabezpečuje aj t. č. starostlivosť, je v ich najlepšom záujme teda, aby vyrastali naďalej v rodine blízkych príbuzných, a preto rozhodol tak, ako vyplýva z výrokovej časti rozsudku.

Stará matka disponuje dostatočným potenciálom na to, aby zvládla každodennú osobnú starostlivosť o mal. detí a zverením mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti budú mať maloleté deti ako súrodenci zabezpečený medzi sebou kontakt.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Stará Ľubovňa.

Navrhovateľ, stará matka, kolízny opatrovník a Okresná prokuratúra sa po vyhlásení rozsudku a po poučení o možnosti podať opravný prostriedok vzdali práva podania odvolania, čo potvrdili svojim podpisom do zápisnice súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnuiteľných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.